

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 57. Mulhusiani Conventus Literæ ad Fridericum Palatinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](#)

& Wormatiensem civitates datis lite- Sæc. XVII.
ris hortabantur, ne Bohemici Regni A.C. 1620.
usurpatorem milite aut quovis alio sub-
sidio juvarent.

§. LVII.

*Mulhusiani Conventus literæ ad Fri-
dericum Palatinum.*

Præcipiuus congregatorum Principum *Lotich. rer.*
labor eo intendebar, ut Fride- *Germ. l. 5.*
ricus Palatinus ad saniora revocaretur *c. 4. §. 1.*
consilia, quo circa datis ad eundem li- *Merc. t. 13.*
teris de transmisso Cæsaris diplomate, *lib. 2.*
quo ejus electio omnino irrita declara-
batur, eundem certiorem reddebant,
eidem in memoriam revocantes, quod
ipsum sæpius amice, & paterne ab hu-
jus diadematis acceptatione dehortati
sint, ut autem, prosequebantur ipsi,
posthabitum curis, ac sollicitudinibus nostris,
contra plurimorum, patricie amantium,
vota, atque desideria, electio illa, ac dein-
ceps coronatio, admissa sit, adversus regios *Lond. a. 1.*
primum Ministros, mox ipsum Imperato- *publ. Barre*
rem arma sumi, novum regimen institui, *pag. 489.*
Caraf. p. 81.
atque id genus alias res novas introduci *Brachel. Hist.*
contigerit, ista quidem, & quæcumque ad nost. temp.
hæc impellere potuerunt, in medio relinqu- lib. 1.
Massen.
mus. Interim, tametsi sub spe fuimus, fo- *Annal. Trev.*
re, ut juxta factas contestationes, respe- *pag. 466.*
ctus, ac conservatio, tam vetusti, Impe- *Bellus laur.*
rioque *Aust. l. 4.*
pag. 341.

Sæc. XVII. *rioque adjuncti Bohemiæ regni præ ceteris*
A. C. 1620. *simultatibus, pluris valere, quam ut pace*

---

exclusissima, Imperium universum in præ-
sentem necessitatem imminentemque ruinam,
ac desolationem, præcipitari debuerit: ni-
hilominus tamen procellis id genus, ac mo-
tibus, per Bohemiam, ceterasque Provin-
cias, sœvientibus, immo magis magisque in-
crescentibus, sicubi hadenus medela, ac cu-
ratio, nulla sit adhibita, Electorali utique
officio requirente, partium facit nostrarum,
ad istas passim graffantes, tumultuationes,
non solum curiosum applicare oculum, sed
inprimis, ne Respublica hæc Christiana de-
trimentum immedicable accipiat, maturis
consiliis, ac deliberationibus, præceavere.
Ne qua igitur, hac tua prout videri pot-
est, Bohemiæ regnum detinendi perseve-
rantia, præter Ungariæ, aliarumque par-
tium, ac regionum, seditiones, etiam Ma-
chometanis, jam diu Christianum hunc san-
guinem fitientibus, extremisque, atque uni-
versalibus perturbationibus, fores, ac fe-
nestræ, aperiantur, denuo collegialiter,
atque amice, intercedimus, atque monemus,
patiaris paulo altius tecum exulta rationis
bilance trutinare, atque expendere, nimi-
rum, tum, cum Electio Bohemica perage-
retur, utique Sedis vacantiam fuisse nullam,
sed Ferdinandum potius Archiducem, in
Bohemiarum Regem rite electum, coronatum-
que, ac sub Ordinum homagio confirmatum,
passim

passimque, præsertim ab excessu Mathiae Sæc. XVII.
 Imperatoris pro Rege vero, ac legitimo, ab A.C. 1620.
 omnibus fere Christiani orbis Regibus, ac
 Principibus, honoratum esse. Quibus ac-
 cedit etiam abs te ipso, juxta cum Electori-
 bus ceteris omnibus, ac singulis eundem pro
 Rege, atque Electore, agnatum, eoque no-
 mine ad Imperii Comitia Francofurtum li-
 teris invitari, ad Collegium Electorale ad-
 mitti, adeoque tandem ad summam Imperii
 majestatem, dignitatemque, evehi cœpisse.

Utrumne igitur, rebus ita sese haben-
 tibus, Bohemis coronatum undumque Re-
 gem, ac legitimum Dominum suum, quem
 etiam ipsis sub turbis istis, Regem suum
 literis appellare, & recognoscere, soliti e-
 rant, temere, excussa omni fide, ac jura-
 mento, absque ulla causæ cognitione, de
 facto, novo plane, atque hactenus inaudito,
 exemplo, summo cum contemptu, rejicere,
 licitum fuerit, & utrum rejectio ista in
 feudo Imperii, superiorem recognoscente,
 insaluto feudi domino, Electorumque Col-
 legio, locum habeat, cuivis, qui synciput
 in calcaneis non gerit, dijudicandum relin-
 quimus. Accedit, si isthæc novatio, & te-
 meritas, a subditis Palatinatus tibi inten-
 tata foret, minime hoc æquo animo te pas-
 surum esse. Ut porro hoc exemplum, sicubi
 in Imperio semel admissum sit, in ipsam fa-
 cile barbariem, ac consequentiam deterri-
 mam degenerare sustineat. Ut illa porro

Pp 3 non

Sæc. XVII. non minus consideratione seria sint digniss.
 A. C. 1620. ma , Ferdinandum Imperatorem nec verbo,
 nec facto ullo, hanc hostilitatem provocasse:
 ut potius omni cum honorificentia te, cœu
 præcipuum in Imperio Septemvirum habue-
 rit, ipsi tibi, & quidem volenti, arbitrium
 hac in caussa Bohemica, obtulerit ipse, hinc
 electoralis officii intuitu, ad id obligatus sis,
 ut una nobiscum, Collegis utique tuis, sol-
 licite prospicias, quo pacto motus in Im-
 perio forte nascentes, conciliatione partium,
 consopiri, Imperatori in primis etiam, no-
 bis Electoribus, ceterisque Principibus, sua
 Majestas, dignitasque atque in columitas,
 sarta testa servari queant. E diametro
 certe, sicubi iniquos id genus rejectionis, no-
 væque electionis, processus, porro appro-
 bare, ipsamque regni detentionem continua-
 re volueris: inverso ac turbato ordine om-
 nia ut corruant, leges fundamentales ut e-
 vertantur, constitutiones Imperii ut pedi-
 bus conculcentur, necesse est. Ut per Im-
 perium hoc omne, regnaque & provincias
 finitimas, in primis Bohemiam ipsam nihil
 aliud, nisi horribilis Laniana, expectari
 possit, tuque universæ huic patriæ Germa-
 niæ, ipsique posteritati, abominationem,
 nominisque tui infelicem memoriam, relin-
 rus esse videare. Præterea quid tu, quid
 familia, quid liberi tui, danni inde rela-
 turi sint, facile conjicere possis, ubi Causa
 iniquitatem, Austriae Archiducum poten-
 tiā,

tiam, Imperatoris authoritatem, juxtaque Sæc. XVII.
indignationem pensiculatius examinaveris. A.C. 1620.

Qui quidem omnes vires impendet, omnes
Reges, agnatosque finitos concitabit, ne-
que unquam acquiescat, quousque per te ab-
latum, & detentum Bohemicæ regnum a ma-
joribus suis longa & continua serie ad se
devolutum, hæreditarioque velut jure fa-
miliæ suæ proprium debitumque recuperare
sufficiat.

Tametsi igitur calculum ponas, auxilia-
que ex aduerso sufficientia preparata ha-
bere te putas, ut huic potentiae, huic auto-
ritati Austriacæ resistere atque obludari pos-
sis, nihilominus authores tibi sumus potius
ad Dei voluntatem, ac dispositionem, quam
confæderatorum promissiones, agnatorum
tripudia, Ordinum inconstantiam, subdito-
rumque, & vulgi inanem applausum, re-
spicere velles. Tanta est Imperatoris, huc-
usque a Regibus, ac Magnatibus passim ob-
servata autoritas, ut modo non Imperii
Principes, si admoneantur, illi manus au-
xiliares collaturi sint, sed insuper Reges ex-
teros tanquam in causa communi facile in
consensum attrahere quitus sit.

Ut ut tandem res ista cadere possit, cer-
to certius hoc quidem est, regiones populos-
que everti ac devastari, Christianum sanguinem
fundи, Imperiumque Turcis, Getisque
aperiri, ut hæc patria nostra barbaris præ-
dæ loco futura, hæc libertas in servitutem

Pp 4 horri-

Sæc. XVII. horribilem transitura sit. Ad te autem pa-
A. C. 1620. rum, aut nihil inde redibit, nisi ut amico-
rum sero cognitorum consilia damnare, for-
tunæ fallaciam accusare, hominumque &
Vulgi lubricitatem detestari possis. Finem
profecto, prout nunc est, hujus intestini bel-
li, & miserrimæ confusionis vix oculis
tuis aspicies. Quam vero liberis, post te
necessitatem, onerisque magnitudinem im-
posueris, ipsi videbunt.

Quæ omnia cum ita, ut est præmissum,
comparata sint, iterato, ac denuo, amice
abs te contendimus. ea ut altius in animum
dimitteres, majoris Discriminis, & peri-
culorum causam ne foveres, sed consilia tua
eo dirigeres, quo ab Ordinibus Bohemiae
arma illegitime sumpta, deponantur, con-
classificationes, copiarumque præparationes in-
termittantur, Imperatori vero regnum,
cum provinciis, justo titulo acquisitum, re-
stituatur. Ita denique futurum est, ut lo-
co digladiationum sœvissimarum pax alma,
ut felix redeat, cædes, atque homicidia re-
ducta conciliatione, & concordia exulent,
eoque pacto, te & imperii, & patriæ tuæ,
bonique publici potius, quam privati com-
modi curam, atque respectum habuisse om-
nibus palam, ac contestatum fiat.

Paulopost die nona Maij Austriæ in-
ferioris Ordines datis ad Cæsarem li-
teris de calamitatibus, quas per Gal-
lo-Belgicas & Polonas copias perPELLI
essent,

essent, conquesti petierunt, ut Religio- Sæc. XVII.
nis Lutheranæ usus eis concederetur, A.C. 1620.
simulque integrum foret fœdus cum
Bohemis inire. Cæsar itaque ad ho-
rum petita respondens, eos ab inquisi-
mo cum rebellibus fœdere graviter de-
hortabatur, simul tamen sectæ suæ li-
bertatem, prout Mathiæ Imperatoris
tempore illis fuisset indulta, concedens
Cæsareo diplomate & interposita jura-
menti religione desuper cavebat: quo-
circa Ordines tam Catholici quam Pro-
testantes cognita Cæsaris clementia ei-
dem tanquam Archiduci suo juramen-
tum fidelitatis, die decima tertia Julii
exsolverunt. Superioris vero Austriæ
Ordines longe magis obstinati Legatos
suos quidem Viennam decernebant, quin
tamen eis quid aliud in mandatis darent,
nisi ut Cæsaris mentem sibi perscribe-
rent, proin potius nugari, quam serio
de reconciliatione cogitare videbantur.
Pariter etiam illi Austriæ inferioris Or-
dines, qui in sua rebellione obstinati
perstiterunt, nominatim pro perduelli-
bus declarati, ac proscripti fuere; hi
enim sua pervicacia sat luculenter te-
stati sunt, non sibi sectæ suæ libertatem,
quæ eis adeo solemniter conceffa fuit,
sed unice jugum excutiendi libidinem
cordi fuisse.